

Živan Bezić

MISIJA ŽUPE

Upoznali smo povijest i značenje župske ustanove.¹ Ali, pitanje je sad, čemu župa uopće? Što je njezina svrha? Koja njezina uloga u povijesti spasenja? Koji su njezini glavni zadaci?

Župa nije sama sebi svrhom, to je očito. Ona je ustanova Crkve, od nje osnovana po nadahnuću Božjem, i od Crkve usmjerena određenim pastoralnim svrhama. Crkva preko župe obavlja i ostvaruje svoje vlastito poslanje.² Misija Crkve se pretače u župsku akciju i kroz nju realizira. Misija župe — to je zapravo misija Crkve.

Ako, po riječima Koncila, »paroeciae... quodammodo repraesentant Ecclesiam visibilem per orbem terrarum constitutam« (SC 42), onda one i participiraju na poslanju Crkve, ono im je zajedničko. Katolička župa ne samo predstavlja opću Crkvu, ona je ostvaruje na licu mjesta, prostorno i vremenski, hic et nunc. Po župi se Crkva inkarnira u svako vrijeme i prostor, po njoj Krist nanovo formira grupe učenika koji ga slijede ne samo po palestinskim stazama, nego i po svim cestama i raspućima kugle zemaljske. Kako Krist živi u svojoj Crkvi općenito, tako u župi živi i djeluje sasvim konkretno, inkarnira se u određenu sredinu. Istu misiju koju je povjerio svojoj Crkvi izvodi i produžuje putem kršćanske župe.³

Stoga poslanje župe otkrivamo u poslanju Crkve.

Vjersko poslanje

Bog je svojoj Crkvi dodijelio višestruko poslanje: bogoslavno, bogoljubno i bogooblično.

Kao što je sve na svijetu i u svemiru stvoreno na slavu Božju, u tu svrhu je utemeljena i Crkva. Njezina je glavna zadaća da Boga slavi i štuje te da tako doprinese vanjskoj slavi Božjoj (gloria Dei extrinseca). Pošto je najodličnije Božje stvorenje — čovjek — zalutalo

¹ Služba Božja, br. 2/1978 i br. 3/1979.

² Da župa nije samodostatna i da ima više svrhe, tj. da je dobila određeno poslanje u krilu Crkve, pokazuje i njezino izvorno ime paroikla, privremeno boravište vjernika na putu u vječnu domovinu.

³ W. GÜNTHER, Von der Sendung der Gemeinde. Stuttgart 1967.

na putu spasenja, Crkva je dobila zadatak da pomaže u Isusovu djelu otkupljenja. To je njezina čovjekoljubna i zato bogoljubna misija. Kako je taj isti čovjek određen da bude dijete Božje, Crkva mu mora pomoći ne samo na putu spasenja, već i na putu usavršavanja, da postane istinska slika i prilika Božja. Tu je njezino bogooblično ili posvetno poslanje.

To trostruko poslanje Crkve teolozi su od davnine nazvali *munus docendi*, *munus pascendi* (ili *regendi*) i *munus sanctificandi*. Učiteljska (prenos evanđeoske poruke), pastirska (vodstvo duša) i posvetna služba Crkve (spasavanje i posvećivanje ljudi) trajno se i uspješno odvija preko župske zajednice. Stoga su naše župe nazvane zajednicama vjere, spasavanja, ljubavi i kulta. I one sudjeluju u bogoslavnoj (bogoštovnoj), bogoljubnoj (čovjekoljubnoj, spasenjskoj) i bogoobličnoj (posvetnoj) misiji zajedničke majke Crkve.

Premda naše župe sve to čine, ipak se od njih ne može očekivati da to obavljaju u istoj mjeri i na isti način kako će to činiti više crkvene ustanove, u prvom redu biskupija i uprava opće Crkve. Kako je župa utjelovljena u život, vrijeme i prostor jedne određene i ograničene skupine vjernika, njezino poslanje će biti prilagođeno uvjetima i potrebama upravo te konkretne crkvene zajednice. U njoj će, i u njezinim razmjerima, izvršavati svoju vjersku misiju. U svakom slučaju će nastojati da svakom kršćaninu u bazi, tj. svakom župljaninu osigura temeljnu kršćansku formaciju.⁴

Slava Božja (*theodoxia*) je dakle prva i najvažnija zadaća svake župe. Ona nema i ne može imati preče i svetije dužnosti. Sve što se u jednoj župskoj zajednici zbiva mora biti usmjereno slavi velikoga i trojednoga Boga. A što znači Boga slaviti? Najprije ga upoznati, zatim uzljubiti, štovati ga kako zaslužuje i služiti mu čitav život.

Upoznavanje Boga i upoznavanje s Bogom obično nazivamo naviještanje (*kerigma*) ili *evangelizacija*. Naviještanje Radosne Vijesti je prvobitna zadaća svakoga vjernika, osobito crkvenih pastira, koju oni vrše na terenu svoje župe. To je zadatak ne samo vjernika kao pojedinca, već cijele vjerske skupine kao cjeline, tj. župe. Ona kao zajednica ima evangelizatorsku ulogu, a posebno onaj koji je u njoj službeni (zaredeni) evangelizator ili učitelj vjere.

Naviještanje spasa u Kristu i dolaska kraljevstva Božjega može se obavljati na razne načine i raznim sredstvima. Tri su ipak klasična oblika evangelizacije: propovijedanje, katehiziranje i misionarenje. Propovijedanje je, osobito u službenom obliku, bitno zadatak crkvenog učiteljstva, dakle biskupa i njegova zamjenika na terenu — župnika. Propovijedanje najbolje označuje naviještane spasa i dolazak Kraljevstva, stoga je »*prae-dicatio*«⁴ proročka služba u Crkvi, i u tom bi smislu trebali prorokovati svi sinovi i kćeri jedne župe.

⁴ Ali ne samo temeljnu, premda Y. Congar misli obratno (v. *Sacerdozio e laicato*. Ed. Morcelliana, Brescia 1966, str. 161).

Katehiziranje djece, mladeži i odraslih također je temeljni posao pastira župe, ali i svih ostalih vjernika prema njihovoj ulozi i mogućnosti. Posebnu ulogu u katehizaciji imaju roditelji i župski pomoćnici koji su u tu svrhu dobili kanonsku misiju (vjeroučitelji). Ako se u jednoj župi ne bi održavao redoviti vjeronauk, ona bi bila nedorasla svome poslanju.

Uz naviještanje i katehizaciju svaka župa ima i misionarsku zadaću, tj. širenje Kraljevstva. Župa mora biti otvorena za sve izgubljene ovce doma Izraelova, kao i za one koji nisu bili nikada članovi Kristova doma. Odatle izvire dužnost svih vjernika prema izgubljenoj (unutarnje misije⁵), odijeljenoj (ekumenizam) i još nepronađenoj braći (vanjske misije). Župa nije samo sakupljanje vjernih (ecclesia), već i poslanje nevjernicima (missio, apostolatus). Kao što je »Ecclesia natura sua missionaria« (Ad Gentes 2), jednako tako je narav svake župe misionarska, osvajalačka.⁶

Nije dosta Boga samo upoznati (i đavli ga poznaju!), nego ga valja i uzljubiti. Nije on samo naš stvoritelj, već i otac, otkupitelj, učitelj, uzor i pastir, najveće i apsolutno Dobro. Dobro u sebi. Ljubavi Božjoj nas uči župska obitelj. Najprije preko vjere i ljubavi kršćanskih roditelja, brige i odgoja katoličkih obitelji, pažnje i pomoći rođaka i susjeda, dobrote i primjera župnika, solidarnosti i prakse čitave katoličke zajednice. Preko ljubavi ljudi iz naše okoline upoznajemo i uzvraćamo ljubav Stvoritelja i Otkupitelja. »Deus caritas est«, stoga i život svake i čitave kršćanske zajednice mora biti ljubav.

Kad nam Koncil poručuje »Communitas christiana signum fit praesentiae Dei in mundo« (Ad Gentes 15), onda to znači da ćemo prisutnost Božju najbolje dokazati i pokazati djelima ljubavi. Kako li je divna ona zajednica u kojoj svi ljube Boga i svi ljube jedan drugoga u Bogu! »Diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum« (Rom 8,28).

Tko je Boga upoznao i uzljubio, ne može ga ne častiti. Stoga je bogoštovlje (liturgia) sastavni dio života svakoga kršćanina i svake kršćanske zajednice. Bag zaslužuje ne samo naše osobno i unutarnje štovanje, već isto tako i javno, skupno, svečano. Kršćanski kult je vrhunac bogoslužja i bogoljublja. Župska crkva je zajednički dom Oca i djece. Hram je Božji (templum Dei) i sakupljalište vjernih (ecclesia). U njoj se zajednica Bogu moli, hvali ga i zaziva. U njoj se nalazi na okupu u vjeri, ufanju i ljubavi, prihvaćajući bratski i sestrinski jedan drugoga u njihovim slabocama, pomirujući se međusobno i sa Crkvom. U njoj slavi otajstva našega spasenja (blagdani), u njima aktivno sudjeluje (sakramenti) i s Bogom se svojim sjedinjuje (euharistija).

Bogoštovlje se zove još i bogoslužje. Ovo posljednje ima osim kultne još i svoju moralnu dimenziju, tj. djelotvorno služenje Bogu i

⁵ M. van DELFT, *La mission paroissiale*. Paris 1965.

⁶ G. MICHONNEAU, *Paroisse, communauté missionnaire*. II ed. Paris 1946.

M. SCHIRALLI, *La comunità missionaria parrocchiale*. Bari 1964.

W. BÜHLMANN, *Sorge für alle Welt*. Pfarrei in neuer Verantwortung für die Mission der Kirche, Freiburg 1967.

bližnjemu, a to znači Bogu u bližnjemu. U tom smislu bi čitav život jedne župske zajednice trebao biti trajno bogoslužje. . .

Još je važno držati na umu da sve spomenute funkcije obavlja zajednica, ne samo pojedinci, i u zajednici. To su naime zajednički zadaci, misija čitave župe.

Spasotvorno poslanje

Proslava Boga je temeljni zakon svemira i prva zadaća Crkve i njezinih župa. No Bog svoju slavu nalazi u dobru svojih stvorova, naročito čovjeka. »Gloira Dei — homo«! Bog se najviše slavi kad čovjek postigne svrhu svoga života, kad se vrati svome Izvorištu. To je spas (salus) u pozitivnom smislu riječi. Kako se je, na žalost, čovjek priklonio neprijatelju ljudskog roda (istočni grijeh), a ne željama i planovima svoga Oca, sada se naše spasavanje odvija kroz oslobađanje od zla u koja smo upali grijehom. To je otkupljenje (redemptio), dakle spas kroz borbu, patnju i satisfakciju.

Da bi čovjeka otkupio, Bog je svoga Sina učinio čovjekom i poslao ga na zemlju. Krist je okupio otkupljene u »narod Božji«, u Crkvu. Njoj je povjerio svoju spasiteljsku misiju: »Ecclesiam suam ut sacramentum salutis fundavit«, kako reče posljednji Sabor (Ad Gentes 45). I tako danas Crkva nastavlja i produžuje Kristovo djelo otkupljenja. Ona to djelo vrši na svim razinama ljudske stvarnosti, a posebno na razini primarne ljudske zajednice (obitelji) i primarne vjerske zajednice — župe.⁷ Ova nije ništa drugo nego Crkva u malome (ecclesiola), zadužena za djelo spasavanja jedne mjesne crkvene općine. Onako kako je župa utemeljena za Boga (njegovu slavu), tako je tu i za čovjeka (njegov spas).

Deus mundum verbo creavit, redemptione recreavit. Eto, to ponovno stvaranje čovjeka u milosti i svetosti, snagom Kristovih zasluga, Crkva obavlja preko svojih župa, pomoću raznih naravnih i nadnaravnih sredstava. Čitavo to djelo oko spasenja ljudi obično se naziva *pastoral*, jer ga Crkva vrši u duhu svoga pastirskog poslanja i u prvom redu preko crkvenih pastira. Sve njezino pastoralno djelovanje upravljeno je isključivo duhovnom dobru čovjeka. Župa je zato tu da se brine oko vjerskog dobra svojih članova te da im pomogne u ostvarivanju njihova spasa. To je ono što crkveni zakonik označuje sintagmom »cura animarum« (od čega je nastao naziv za župu »kuratija«, a za njezina upravitelja (»kurat«).

Uz *pastoral*, koji je uglavnom djelo pastira, na općem vjerskom dobru moraju sudjelovati svi kršćani, bez iznimke i bez rezerve. To je zajedničko poslanje — *apostolat* — svih pripadnika osnovne crkvene zajednice.⁸ On je jednako laički kao i klerički posao, zajedničko djelo

⁷ Y. CONGAR, *Vaste monde, ma paroisse*. IV izd. Paris 1966.

⁸ G. CAVAGNA, *La parrocchia e la vita cristiana*. Torino 1936.

J. J. NAVAGH, *The apostolic parish*. New York 1950.

Z. BEZIC, *Tako je apostol?* Zagreb 1973.

čitave župe. O tome nas poučava Koncil: »Župa pruža uzoran primjer apostolata zajednice time što ujedinjuje sve različitosti ljudi koji se u njoj nalaze i ugrađuje ih u sveopćenitost Crkve. Potrebno je da se laici priviknu raditi u župi usko povezani sa svojim svećenicima. Trebaju pred zajednicu Crkve iznositi svoje vlastite probleme, a isto tako i svjetske probleme te pitanja koja se odnose na spas ljudi, da se pretresaju i rješavaju na osnovi mišljenja sviju. Prema svojim mogućnostima neka pomažu svojoj crkvenoj obitelji u svakom apostolskom i misionskom pothvatu« (Ap. act. 10).

Dobra katolička župa je blagodat za njezine pripadnike. Ali ne samo to, ona je točka privlačenja i za nepripadnike, za inovjerce i za nevjernike. Tko ne bi rado živio u onoj zajednici u kojoj se svi ljube, poštuju i skladuju? Takva župa je doista »le foyer«, »il focolare« (od latinskoga »focus«, vatra), koja izaruje svoju vjeru i dobrotu na druge, i na čijoj se vatri mogu ogrijati i stranci. Ona tako postaje izvor ekumenizma, ognjište oko kojega će se jednog dana naći skupa sva raspršena kršćanska braća.

Kako se spasenje može postići samo vjerom i dobrim djelima, župski pastoral se ne ograničuje na propovijedanje vjere, već se zalaže i za *promicanje morala*.⁹ Crkva znade da je »vjera bez dobrih djela mrtva« (Jak 2,20). Zato je svaka župska akcija usmjerena čudorednom preporodu vjernika. Nije naime dovoljno da se vjera samo »umuje« ili »čuvstvuje«, ona treba da se u prvom redu »djeluje«. Onda je tek iskrena i živa. Vjera je život, pa je stoga moralni život vjernika glavno mjerilo njihove vjernosti (daleko više od pohađanja crkve ili primanja sakramenata). Etika i vjera su nerazdvojive. Misija župe se sastoji upravo u tome da ih trajno spaja u životu vjernika.

»Unus christianus — nullus christianus«, staro je kršćansko iskustvo. Nitko se ne može sam spasiti, niti može biti sam kršćaninom.¹⁰ Spasavamo se svi skupa, jedan s drugim, jedan po drugome, u zajedničkoj Crkvi — zajednici, u istoj kršćanskoj općini. U slučaju da na terenu postoje tzv. spontane ili bazne grupe, zadaća je župe da ih okuplja, povezuje i centrira. Ona je privlačivo i unifikatorno središte svih krštenih i vjernih istoga kraja. Župa je *zajednica spasa*, obitelj otкупljenih, narod Božji u svom zavičaju. Krist je došao »da okupi raspršenu djecu Božju« oko jednog oltara, žrtvenika spasa, pod isti krov župske crkve. Župa okuplja one koji inače život raspršuje i udaljuje.¹¹ Bratska ljubav i kršćanska solidarnost jesu najsimpatičnije crte katoličke župe. Od samog svog postanka ona je izraziti faktor socijalizacije.

Crkva se preko svojih župa brine za sve ljude, za svakoga čovjeka, za čitava čovjeka. Za njegovu dušu i za njegovo tijelo. Crkva osjeća

⁹ L. ROSSI, *Problemi di morale oggi*, Citadella, Assisi 1971.

D. BROWNING, *The moral context of pastoral care*, Philadelphia 1976.

J. HOFFMANN, *Moralpädagogik*, Band I, Patmos, Düsseldorf 1978.

¹⁰ G. MISCHONNEAU, *Pas de vie chrétienne sans communauté*, Cerf, Paris 1960.

F. KLOSTERMANN, *Prinzip Gemeinde*, Herder, Wien 1965.

¹¹ »La finalité de la paroisse c'est le regroupement de gens que le quotidien disperse« (R. PANNET, *La paroisse de l'avenir*, Fayard, Paris 1979, 112).

i sa tjelesnim patnjama svoje djece, ona je zabrinuta i za njihovo zemaljsko dobro. Župa mora otvoriti svoje srce upravo najslabijim članovima svoje zajednice: bolesnicima, starcima, djeci, siromasima, nezaposlenima, beskućnicima, osamljenima, bjeguncima, doseljenicima i svakom čovjeku koji se nalazi u nevolji. Ako je naš Bog »caritas«, onda je i naša Crkva karitas, onda je i svaka župa prije svega karitas. U patnicima, gladnima i žednima ona služi svom Gospodinu, koji se je s njima izjednačio. Karitativni i socijalni rad su bitni zadaci jedne kršćanske zajednice. Stoga se s pravom može govoriti i o socijalnoj misiji župe.

Kad su se u prošlim vremenima obavljale župske pučke misije pod geslom »Spasi svoju dušu«, našlo se je katolika koji su se tome rugali. Danas, kada posvuda ječi parola »Spasi svoje tijelo«, nitko ne prigovara. Iskreno priznajemo materijalna, socijalna i politička prava čovjeka, ali za jednu vjersku zajednicu dolaze u obzir na prvom mjestu duhovne vrijednosti, duhovne potrebe ljudi.¹² Župa odista stoji na uslugu svim ljudima, ali nije neka »service-station«. Bori se za socijalnu pravdu, no nije neka socijalna ustanova. Vojuje za prava čovjeka, ali nije nikakva politička partija. Ona sve zemaljske potrebe čovjeka integrira u vječna dobra. Sub specie aeternitatis.

Odgojno poslanje

Spasenje u svojoj punini najmanje znači izdržati katarzu čistilišta ili izmaći vatrenoj kazni pakla. Spasenje znači postizanje životne svrhe, ostvarenje najdubljih ljudskih čežnja, postizanje vječne sreće i sjedinjenje s Bogom u eshatonu. Spas dakle pretpostavlja ne samo naravno nego i nadnaravno savršenstvo. Samo savršeni mogu gledati Boga »licem u lice«. (Naravno, kod čovjeka se radi uvijek jedino o relativnom savršenstvu, nikad o apsolutnom, koje pripada samo Bogu).

U tom pravcu otkrivamo novu zadaću župe — *odgojnu*. Župa je šira katolička obitelj koja se brine za odgoj svoga podmlatka, kao i za samoodgoj odraslih članova. Temeljna crkvena zajednica treba svakog vjernika najprije humanizirati, tj. učiniti potpunim i pravim čovjekom. Tko nije čovjek, još manje može biti kršćanin. Čitavo djelovanje župe ide za tim da sve svoje pripadnike odgoji do ljudske zrelosti i nauči ih svim naravnim vrlinama. Ona je prije svega škola čovječnosti, tek poslije toga škola vjere. Trebala bi da bude, iako to uvijek nije slučaj, također i centar obrazovanja za pedagošku ulogu obitelji, kao i za daljnje kultiviranje odraslih.

Župska obitelj se ne zaustavlja samo na humanizaciji, ona ide dalje, sve do divinizacije čovjeka. Ona je tu da sve ljude učini djecom Božjom, da im pomogne prepoznati u sebi sliku Očevu i povede ih na put

¹² To ističem zbog toga što se je vjerska akcija nekih katolika suviše horizontalizirala i politizirala zaboravljajući njezine vječne ciljeve.

prema nebeskom domu. Pošto je Bog savršen, savršenstvo je dužnost također i njegove djece: »Estote perfecti sicut et pater vester coelestis perfectus est« (Mt 5,48). Bog je svet, zato se čovjek — njegova slika i prilika — mora u najvećoj mogućoj mjeri približiti božanskoj dobroti. Duh župske obitelji treba da i u nama više: Abba—Oče! Sav crkveni rad ide za tim da postanemo braća Kristova, hramovi Duha Svetoga i »dionici božanske naravi« po milosti.

Svi su vjernici pozvani na svetost, a crkveni pastiri im u tome moraju pomagati i u tom ih smjeru odgajati. Župnik će i sam pružiti primjer svetosti oponašajući Dobrog Pastira. I on bi trebao biti u stanju izgovoriti Apostolove riječi: »Imitatores mei estote, sicut et ego Christi« (1 Kor 4,16). Uostalom, zar to nije i Božja naredba upućena svakoj kršćanskoj zajednici: »Sancti estote, quia et ego sanctus sum« (Lev 11,44)? Mjesna Crkva se ne može odreće te svoje zadaće i oglušiti se na poziv svetosti. Kreposni život je očita oznaka istinske vjerske općine.

Kao što je čitava Crkva sveta i svetotvorna, i svaka njezina župska ćelija participira na zajedničkoj svetosti. U organizmu Otajstvenog Tijela bi trebao težiti svetosti svaki njegov organ kao i svaki atom.

U tom zahtjevnom odgojnom poslu u župi se ne samo evangelizira (propovijeda, katehizira, podučava, potiče) nego se i praktički nastoji oko moralnog usavršavanja vjernika. Majka Crkva se ne zadovoljava time da nam dijeli lekcije i primjenjuje sankcije (čemu služi crkveni zakonik), ona nam djelotvorno pomaže na putu spasenja i posvećenja. S tom svrhom odgaja buduće župnike i njihove pomoćnike da bi mogli biti vrsni odgojitelji, dušobrižnici i duhovni vođe svog puka. Svojim vjernicima stavlja na raspolaganje dragocjeno odgojno sredstvo — isповijed. Ne samo sakrament pokore, nego i čitavo župsko bogoslužje sa svim sakramentima ima zadaću da — slaveći tri puta Svetoga — ljude oplemeni posvetnom milošću.¹³

Crkveni kult je doista slavljenje i štovanje Boga (bogoštovlje). Uz to je još i praktično služenje Presvetome (bogoslužje), nasljedovanje kreposnog života njegova Sina, čašćenje onih uzornih kršćana koji su na putu kreposti najviše odmakli (štovanje svetaca) i kolektivna molitva za milost svetosti. Život kršćanske zajednice nije ništa drugo nego naš pozitivan odgovor Riječi Božjoj nama upućenoj (upućenje u smislu puta i puti!), među nama prisutnoj i u nama živoj. Riječ postaje tijelom kad postane djelom u životu vjernika.

Župe nema bez intenzivnog sakramentalnog života u njoj. Prisutnost Božju i duhovno sjedinjenje s njime vjernici doživljuju u liturgiji kršćanskih tajna otkupljenja. *Sakramenti* su znakoviti i značajni susreti s Gospodinom na zemlji i anticipacija konačnog sjedinjenja na

¹³ F. TONOLO, *Parrocchia e liturgia*, Roma 1949.
C. CHÉRY, *Pfarrgemeinde und Liturgie*, Warendorf 1949.
A. HAMMANN, *Liturgie et apostolat*, Paris 1964.
G. Deussen, *Die neue liturgische Gemeinde*, Frankfurt 1968.

nebu. Od snage i milosti sakramenata živi svaki dobronamjerni vjernik, kao i čitava župska obitelj. »Posvetna« milost nam se daje upravo za to da nas posveti. Ona je djelotvorna pomoć Svemogućega u djelu našeg posvećenja. Ono što ne bismo mogli postići vlastitim snagama (»Sine me nihil potest facere«) uspijevamo božanskom pomoću (»Omnia possum in eo qui me confortat«).

Najveću milost i vrhunac liturgijskog sjedinjenja s Bogom župska zajednica doživljava u slavljenju *euharistije*. Stoga je župna crkva pravo mjesto slavljenja, primanja i čuvanja euharistije. Župska misa je suvremena Kalvarija, što nas okuplja oko Križa, i prostrti stol Večere na kojoj se hranimo i krijepimo. Ona je središte čitavog bogoslužja, srce svake župe i glavna kohezijska snaga krajevne Crkve. U euharistiji župska obitelj nalazi glavni čimbenik svog odgojnog poslanja.

Slavljenjem liturgije mjesna Crkva ispunjava svoj dug prema Bogu O c u — slaveći ga po njegovu Sinu kao glavi crkvenoga tijela. Theodoxia je svrha, dužnost, čast i blagoslov jedne vjerske zajednice. Naviještanjem spasa (euangelion) pridružuje se otkupiteljskom djelu Božjega S i n a (soteria), utjelovljena u krilu Djevice, umrloga na križu za naše spasenje i uskrsnuloga od smrti za našu besmrtnost. Posvećivanjem svoje djece lokalna Crkva surađuje s D u h o m S v e t i m, koji u njoj živi i djeluje na pobožanstvenju svakog krštenika (theosis). Na taj način župa ostaje vjerna svome poslanju, svojoj vjerskoj obavezi prema sv. Trojici.

Kao dio Crkve i župa igra *proročko-učiteljsku* ulogu u svijetu. Ona uči, naviješta, upozorava, opominje, kara, proriče i pokazuje put u budućnost. Svoju *svećeničku* ulogu obavlja sudjelujući u žrtvi Otkupitelja i slaveći sv. ostajstva našega spasa. *Pastirski* zadatak ispunjava vodeći stado Kristovo na pašnjake vječnosti. Tako ona vjerno ostvaruje trostruku misiju opće Crkve.¹⁴

S obzirom na svijet usred kojega živi njezina je misija dakle u prvome redu *vjerska*, potpuno religiozna, primarno usmjerena duhovnim dobrima. Kako je čovjek duhovno biće u razvoju, župa ga humanizira do punine čovječstva, u njemu razvija najljudskije potencijale i vrline, i tako vrši svoje *humano* poslanje, za ljude, za savršeno čovječstvo. Time ona ujedno ispunja i svoju *društvenu ulogu*, jer društvo je toliko pozitivno koliko je humano. Od loših pojedinaca se ne može saskatati dobra zajednica. Svojim odgojnim, moralnim, asketskim, kulturnim i humanim djelovanjem župa pošteno isplaćuje svoj dug Bogu, Crkvi, domovini, pojedinim ljudima i čitavom ljudskom društvu.

Veliko je, dakle, sveto, spasonosno, humano, patriotsko, odgojno i socijalno poslanje katoličke župe.

¹⁴ U novije vrijeme neki pastoralni teoretičari i praktičari zaoštravaju odnose pojedinih djelatnosti župskog pastoralna. Neki postavljaju dilemu evangelizacija — sakramentalizacija, kao da su to antinornije a ne komplementarnosti. Drugi pak suprotstavljaju pastoral i »misiju« župe opredjeljujući se isključivo za otvaranje svijetu. Treći opet traže »klasno opredjeljenje« i socijalno (čak i socijalističko) usmjerenje župskih inicijativa. Metode isključivosti i ekstremizma samo škode pastoralnoj akciji.